

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN
DEMOKRATYCZNY.

Wychodzi codziennie prócz dni poświęconych.

Cena prenumeraty: miesięcznie zł. 3. Zagranicą zł. 6. Prenumeratę przyjmują: Księgarnia W. Makowskiego, S-to Jańska 1. Skład papieru W. Borkowskiego, Mickiewicza 5. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują: Biuro Reklamowe Stefana Grabowskiego, Mickiewicza 4, róg Garbarskiej, tel. 83. Biura ogłoszeń S. Jutana, Niemiecka 4, telef. 223, J. Karłina, Niemiecka 22, telef. 605 i wszystkie biura reklamowe w kraju i zagranicą.

Redakcja i Administracja: WILEŃSKA 15. Tel. 99. Czynna od 9 do 3 pp. Dział ogłoszeniowy „Kurjera Wileńskiego” mieści się przy Burze Reklamowym S. Grabowskiego, Mickiewicza róg Garbarskiej 1. Tel. 82. Czynne od 9-6 w. Redaktor przyjmuje od 3-4 popoł. Rękopisów nadsyłanych redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń: Za wiersz milimetry na 1 str. groszy 20, na 4-ej stronie 10. Komunikaty (ogłoszenia tekstowe) za wiersz milimetry 30 groszy. Układ ogłoszeń na 1-ej str. 5-o łamowy, na 4-ej str. 8-mio łamowy. Terminy druku mogą być przez administrację zmieniane dowolnie.

OD ADMINISTRACJI.

Przypominamy Szan. Prenumeratorom, iż czas odnowić prenumeratę na miesiąc maj i wpłacić zaległe za miesiąc kwiecień.

O przyszłość miast polskich.

Sprawa rozbudowy miast. — Jaką ma być przyszła ustawa samorządowa miejska?

W wywiadzie z prezydentem jednego z większych miast Polski, współpracownik nasz (L.) zdołał uzyskać w obu tych sprawach następujące szczegóły:

Sprawa rozbudowy miast należy do najpoważniejszych zadań rządu w obecnej dobie.

Powojenna nędza mieszkaniowa, jaka nie oszczędziła również i innych krajów Europy, w Polsce przybrała katastrofalne niemal rozmiary. Chcąc dzisiaj załagodzić zupełnie tę klęskę, trzeba rozpocząć natychmiast szeroko zakrojoną akcję budowlaną i przez 20 lat budować rocznie co najmniej 250 tysięcy pokoi. Akcja ta kosztowałaby rocznie około 800 milionów złotych.

Niestety w znacznie skromniejszych ramach akcją rozbudowy miast rozpoczyna obecnie rząd. Dotychczas fundusz wynosił dotąd 100 milionów złotych, zadeklarowanych przez rząd z pożyczki amerykańskiej, oraz roczna suma około 30 milionów złotych, jaka płynąć będzie z opodatkowania lokali w stosunku 6 procent czynszu przedwojennego i z opodatkowania placów niezabudowanych w stosunku 1 procent od wartości danego placu. Ogólnym tym funduszem — w myśl dotychczasowej ustawy — zarządzać będzie specjalna Rada Państwowa, do której m. l. wejdzie 12 przedstawicieli miast, z czego połowa przypada na przedstawicieli największych w Polsce miast (Warszawa, Łódź, Lwów,

Wilno, Kraków i Poznań), reszta zaś składać się będzie z delegatów (prezydentów, lub burmistrzów), wybranych przez zarząd Związku Miast. Państwowa Rada rozbudowy miast rozdzielać będzie kredyty poszczególnym miastom jedynie w ściślejszej proporcji do wysokości zyskiwanego przez nie podatku na rozbudowę miast. Jest to jedyny racjonalny i sprawiedliwy sposób rozdzielania funduszu rozbudowy miast.

Pozatem mają być stworzone Komitety rozbudowy miast, które będą prowadziły racjonalną politykę budowlaną miejską. Projektowane jest również wypuszczenie przez poszczególne miasta obligacji zastawnych na rozbudowę i w tym wypadku skarb państwa udzieli gwarancji do sumy 1/2 milijarda złotych. Zaznaczyć jeszcze trzeba, że podobne do naszego opodatkowanie na rozbudowę miast w Niemczech, wynosi 18 procent od czynszu przedwojennego.

Sejm w zrozumieniu doniosłości tej sprawy uchwalił już ustawę o rozbudowie miast i ustawa ta wymaga jeszcze tylko sankcji Senatu. Wyrazić należy nadzieję, że konsekwencją wejścia w życie tej ustawy, będzie zmniejszenie w znacznym stopniu panującej obecnie nędzy mieszkaniowej.

Będzie to ponadto jeden dalszy krok do ugruntowania przyszłości miast polskich, które w ogólnym rozwoju Rzeczypospolitej czynny i wybitny biorą udział.

Groźba zamachu komunistycznego.

Spisek w celu zamordowania ministra spr. zagr. W. Brytanji.

LONDYN, 29.IV. (Pat). Dzienniki donoszą, że wykryto spisek pochodzenia komunistycznego, który miał na celu zamordowanie Chamberlaina. Jedno z poselstw zagranicznych miało uprzedzić władzę o przygotowaniach spiskowych. „Foreign Office” nie dało jeszcze żadnych wyjaśnień w tej sprawie. Panuje jednak przypuszczenie, że urzędowe oświadczenie będzie później złożone.

Dalsze wiadomości.

LPNDYN, 29.IV. (Pat). Dla ochrony Chamberlaina nie zostały zastosowane żadne nadzwyczajne środki ostrożności. Kategorieczne zaprzeczenie faktu spisku nie ukazało się. Koła oficjalne ograniczyły się do oświadczenia, że składanie jakichkolwiek oświadczeń w tej sprawie jest obecnie nie możliwe.

Uchwały francuskiej Ligi Patryjotów.

PARYŻ, 29.IV. (Pat). W związku z poniedziałkowym zebraniem Ligi Patryjotów, jakie odbyło się pod przewodnictwem gen. de Castelnau z udziałem sześciu tysięcy osób, biuro Ligi Patryjotów ogłasza uchwałę energicznie protestującą przeciwko projektowi paktu gwarancyjnego z Rzeszą Niemiecką, jako mogącego pociągnąć za sobą zniesienie okupacji lewego brzegu Renu. Uchwała odrzuca też wszelkie próby zmiany terytorjalnego stanu rzeczy w Europie Środkowej. Wyraża zaufanie do siły obronnej sojuszu francusko-polskiego oraz porozumienia francusko-czechosłowackiego i żąda, aby nowy rząd francuski bronił z jednakową energią pokoju nad Renem i nad Wisłą.

Nowa grupa w Sejmie.

Nowoutworzony Klub nosi nazwę: „Klub Pracy”. Wice premier Thugutt zgłosił swój akces do niego.

WARZAWA, 29.IV. (Pat). W dniu dzisiejszym p. Marszałek Sejmu otrzymał pismo następującej treści: „Mam zaszczyt zawiadomić p. Marszałka, że posłowie dr. Jerzy Barański, Ludwik Chomiński, Marjan Kościakowski, Eugeniusz Śmiarowski oraz niżej podpisany, wystąpili wczoraj z Klubu Wyzwolenie i Jedność Ludowa i utworzyli nowy klub parlamentarny pod nazwą Klubu Pracy.

Do Klubu Pracy zgłosili swe wstąpienie: pos. Stanisław Thugutt oraz senatorowie: Dobrucki, Gaszyński, Krzyżanowski i Wysłouch. Mam zaszczyt prosić w imieniu Klubu Pracy o przeznaczenie nam oddzielnego (pokoju jako lokalu klubowego. (—) Kazimierz Bartel”.

Po wyborze Hindenburga. Skutki polityczne wyboru Hindenburga.

PARYŻ, 29.IV. (Pat). Skutki polityczne wyboru Hindenburga dają się już odczuwać. Nota Herriota, mająca być odpowiedzią na notę niemiecką była utrzymana w tonie uprzejmym i bardzo pojedynczym, obecnie Briand zanichał wysłania tej noty i wspólnie z generalnym sekretarzem Qual d'Orsay opracowuje zupełnie nową notę.

Wypadki stwierdzają słuszność polskich przewidywań.

PARYŻ, 29.IV. (Pat). „Ere Nouvelle”, komentując rezultaty niedzielnego plebiscytu w Niemczech oświadcza, że wybór Hindenburga potwierdza najzupełniejszą słuszność oraz wielką doniosłość poglądu wyrażonego przez polskiego ministra spraw wojskowych Sikorskiego, podczas ostatniego jego pobytu w Paryżu, poglądu, stwierdzającego konieczność starannej obrony przeciwko możliwemu zwrotowi w opinii niemieckiej.

Generał Sikorski — mówi „Ere Nouvelle” zdawał się przewidywać, wybór Hindenburga, gdyż stwierdzał niewzruszoną wolę Polski bronić nienaruszalności swoich granic.

„Ere Nouvelle” podkreśla również przy tej okazji taką samą zdolność przewidywania ze strony ministra Skrzyńskiego, który właśnie podpisał serię ważnych układów z Czechosłowacją, tak jak gdyby przewidywał zmianę mającą zająć w orientacji polityki niemieckiej.

Dziennik zaznacza, że taka przenikliwość opinii polskich ministrów zasługuje na specjalne podkreślenie w chwili, gdy wypadki dają jej uzasadnienie daleko wcześniej, aniżeli można było tego oczekiwać.

„Poglądy Hindenburga”.

PARYŻ, 29.IV. (Pat). Berliński korespondent „Matin” w następujących punktach ujmuje poglądy, które mu przedstawiono, jako poglądy marszałka Hindenburga:

1. Nie miałby wartości żaden układ, zawarty z niemieckim rządem lewicowym.
2. Zbliżenie francusko-niemieckie opiera się na interesach obu krajów w szczególności na porozumieniu pomiędzy kołami ciężkiego przemysłu obu krajów.
3. Marszałek Hindenburg pełen głębokiego podziwu dla armji francuskiej zaleca porozumienie francusko-niemieckie zwłaszcza przeciwko niebezpieczeństwu bolszewickiemu.
4. Zważywszy, że Polska staje się ważnym czynnikiem politycznym, pożytecznym dla równowagi europejskiej, należy w zupełnym porozumieniu wziąć pod uwagę zastąpienie korytarza gdańskiego przez w ugodę obu państw, gwarantującą Polsce całą resztę jej granic z Rzeszą.
5. Otoczenie marszałka Hindenburga jest skłonne kontynuować rokowania w sprawie paktu bezpieczeństwa, akceptując jako pierwszy warunek tych rokowań wyrzeczenie się uroczyste przez Niemcy Rzeczki i Lotaryngji.

Londyn patrzy przez różowe szkiełka.

LONDYN, 29.IV. (Pat). Komunikat biura Reutersa stwierdza, że ostatnie rozważania w miarodajnych kołach angielskich potwierdzają opinię, że rząd niemiecki i teraz dotrzyma swoich zobowiązań tak, jak dotychczas czynił.

Niema więc, zdaniem biura Reutersa, żadnego powodu do przeciwnego poglądu i należy spodziewać się, że nowy prezydent złoży odpowiednią deklarację i że słowa tej deklaracji potwierdzą następnie, że Niemcy nie uczynią żadnego kroku wstecz.

Zdaniem biura Reutersa miarodajnym powodem wyboru Hindenburga była: 1) sama osobistość Hindenburga, 2) reakcja przeciwko ruchowi komunistycznemu, jaki niedawno się ujawnił w Bułgarii.

Nie można myśleć, aby nowy prezydent dał się użyć do jakichkolwiek intryg i dążeń monarchistycznych.

Palta Burberry
Tournevery
Demisezonowe
Plaszcze Gabardinowe
Nieprzemakalne
Najnowsze fasony
Jan Wokulski i S-ka
Wielka 9 tel. 192.

Wiadomości polityczne.

Gen. Sosnkowski na międzynarodowej konferencji w sprawie broni i amunicji. Dowódca D. O. K. VII i członek rady wojennej gen. Dywizji, zostaje mianowany delegatem rządu i szefem delegacji polskiej na międzynarodową konferencję w sprawie handlu bronią i amunicją. Konferencja ta, mająca bardzo doniosłe znaczenie, rozpoczyna swe obrady w dniu 5 maja w Genewie. (Pat).

Niemcy zlitwiniali się o wartość kłajpedy. Rząd niemiecki, jak wiadomo, zawiadomił komisję odszkodowań, że wartość obszaru kłajpedzkiego wynosi 600 milionów litów i że ta suma winna być zaliczona na rachunek odszkodowań. Obecnie specjalna komisja litewsko-kłajpedzka oszacowała wartość obszaru kłajpedzkiego tylko na 55 milionów litów. Wobec tak wielkiej różnicy w oszacowaniu, komisja odszkodowań ma ustalić całą sumę, jaką ma zapłacić Litwa tytułem odszkodowań. (Pat).

Socjaldemokraci pruscy grożą rozwiązaniem Sejmu. Dział rozpoczęła się w sejmie pruskim dyskusja nad oświadczeniem prezesa ministrów Brauna. W kołach socjaldemokratów oświadcza się, że nie dopuszczą do ponownego obalenia rządu i że w razie uchwalenia przez sejm wotum nieufności nastąpi rozwiązanie sejmu. (Pat).

Z Kowna.

Dokoła wymiany jeńców polskich z Litwą.

„Rytas” № 85 podaje: Litewski Czerwony Krzyż codziennie otrzymuje z rozmaitych zakątków Litwy mnóstwo informacji co do więzionych przez władzę polskie osób, w sprawie wymiany których przedstawiciele Litewskiego Czerwonego Krzyża wyjechali niedawno do Rygi dla układów z przedstawicielami Polskiego Czerwonego Krzyża.

Transport koni rasowych ze Szwecji.

Z przywiezionych w tych dniach ze Szwecji 147 rasowych koni 30 ogierów rozdzielono pomiędzy gospodarzy państwowych punktów rozplodowych, pozostałe zaś ogiary i klacze przeważnie z subsydjum Ministerstwa Rolnictwa rozdzielono gospodarzom w celu polepszenia rasy koni. Przywiezione konie przeważnie są rasy ardeńskiej.

Z SEJMU.

WARSZAWA, 29.IV. (Pat.). Projekt ustawy o pomocy lekarskiej dla nieetatowych pracowników kolejowych został wycofany przez rząd.

Po krótkim referacie pos. Zdziewickiego (Z.L.N.) przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy budżetowej na czas od 1 maja do 30 czerwca b. r., które jednak ma obowiązywać tylko do dnia wejścia w życie ustawy skarbowej.

Dalej przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt noweli do ustawy o finansach komunalnych, które przedłuża prawo gmin wiejskich do pobierania samodzielnego podatku wyrównawczego dla pokrycia niedoborów budżetowych.

Pos. Rzepecki (Z.L.N.) zreferował ustawę w sprawie przerechowania pożyczek państwowych, w myśl zgłoszonych wniosków w wyższym przerechowaniu, dla pierwotnych nabywców pożyczek państwowych, którzy przed dniem 1 grudnia 1920 r. przyszły z pomocą państwu. Rząd przedłożył nowy projekt, według którego obciążenie skarbu konwersją wynosiłoby 55 milionów. Według zmian, jakie poczyniła komisja, minister skarbu musiałby wstawić do budżetu na rok 1926 jeszcze 6 i pół miliona złotych.

W głosowaniu przyjęto projekt ustawy w drugim czytaniu z kilkoma poprawkami.

Następnie przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy, przyznającej 6 miesięczne odszkodowanie dla robotników i pracowników przedsiębiorstw spirytusowych, którzy z powodu wprowadzenia monopolu spirytusowego stracili zajęcie.

Z kolei Izba przystąpiła do głosowania nad przedyskutowanymi częściami budżetu. Wniosek pos. Piotrowskiego (PPS) o skróceniu 20 tys. zł. z uposażenia Prezydenta Rzeczypospolitej odrzucono, przeciwko głosom socjalistów, mniejszości narodowych i Wyzwolenia, przy wstrzymaniu się N. P. R. Przyjęto budżet Prezydenta Rzeczypospolitej, Najwyższej Izby Kontroli Państwa, Sejmu i Senatu, Prezydium Rady Ministrów oraz Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Przystąpiono następnie do dalszej rozprawy nad budżetem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Po przemówieniu pos. Czerniawskiego (Ch. D.) obrady nad budżetem Ministerstwa Spraw Zagranicznych zakończono i posiedzenie zamknięto.

Następne posiedzenie Sejmu wyznaczono na jutro godz. 10 m. 30.

Na porządku dziennym budżet Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Kolei.

Z państw bałtyckich.

Łotwa.

Przygotowania do przyjęcia prezydenta estońskiego.

Prezydent republiki łotewskiej Czakste przyjął onegdaj na audjencji posła estońskiego, Seljamaa.

Głównym tematem rozmowy była wizyta prezydenta republiki estońskiej.

Dookoła kryzysu gabinetowego

Rekonstrukcja gabinetu zostanie w najbliższych dniach przeprowadzoną w ten sposób, że ministrem opieki społecznej zostanie mianowany kandydat mniejszości, poseł Salnajs.

Zmniejszenie zapasu walut.

Bank łotewski komunikuje, że wskutek nadejścia terminów płatności za zamówienia rządowe oraz ograniczonego wpływu walut, spowodowanego stagnacją w przemyśle

leśnym i inianym — zapas walut obcych w banku został znacznie uszczuplony.

Ekscesy bolszewickie na granicy.

Przed kilku dniami bolszewicka straż graniczna uwięziła szeregowca łotewskiego batalionu pogranicznego.

Na placówce sowieckiej dopytywano go szczegółowo o dyslokacji wojsk łotewskich i oddziałów policji politycznej — poczem zwolniono.

W związku z tym wykreśleniem rząd łotewski wystosował odpowiednią notę do Sowietów.

Strajk szewców w Rydze.

Onegdaj rozpoczął się w Rydze strajk szewców, żądających podwyżki zarobków o 30 proc.

Właściciele zakładów szewskich prowadzą rokowania ze strajkującymi.

Przebieg strajku spokojny.

Z LITWY.

Stosunek Litwy do Polski i do Sowietów.

RYGA, 29.IV. (tel. własny) Jak donosi nasz korespondent ryski stosunek Litwy do Polski bez zmian.

Pertraktacji w sprawie wymiany aresztowanych nie można traktować jako pierwszego kroku zbliżenia.

Stosunki litewsko-sowieckie w dalszym ciągu jak najlepsze.

„Towarzystwo Oswobodzenia Wilna” w Kownie.

KOWNO, 29.IV. Odbyło się tu zebranie organizacyjne „Towarzystwa Oswobodzenia Wilna”.

Na zebraniu było około 60 osób.

Do zarządu zostali wybrani: prof. Birzyska, prof. Rejnis i Zemajtis.

Litwa dąży do zawarcia traktatu handlowego z Łotwą.

RYGA, 29.IV. (tel. własny). Przybył tu z Kowna Czarneckis, który w wywiadzie udzielonym prasie podaje, że dąży do zawarcia traktatu handlowego łotewskiego.

Z operetki.

(Premjera „Modelki”, operetki Souppego w 3 aktach z p. Kawecką w roli tytułowej).

Niema to, jak stara muzyczka! Działa bowiem, jak wytrawne wino, zdrowy budzący humor, a nie pozostawiając niesmakul Starsze pokolenie przepiewało już melodie „Modelki”, przebrzmiały one w zapomnieniu, a pierwsi ich wykonawcy prawie, że nie śpiewają już więcej... Jednakże muzyczka ta, wydobytą z lamusa wspomnień, mile pamięci ucho i dla sztuki swego, bezpośrednio uczucia, a nawet dla tych naiwnych splotów sytuacji życiowej budzi sympatię, a nawet szacunek. Podobne „Modelce” utwory sceniczne komponowane były dla aktorów, którzy posiadali jeszcze piękne głosy i trudności zespołów, nie ustępujących operowym, pokonywali z łatwością i

wymaganą finałą partytury. Dla Kaweckich ja tworzono, i dlatego p. Kawecką jedynie może je śpiewać i czarować audytorium! W ensemblach także tu głos jej dominował i według starych, a dobrych tradycji nie omijał dowolnie milczeniem, lub transpozycją miejsc niebezpiecznych muzycznego tekstu.

Nie mam zamiaru ubliżyć przez to pracowitemu zespołowi artystów naszej operetki. Tam, gdzie aktorsko należało podkreślić sytuację, wszyscy byli na miejscu; głosowo jednak nie radzę wszystkim artystom operetkowym doby dzisiejszej sięgać po wawrzyny śpiewawcze, gdzie muzyka wymaga świeżości materiałów i specjalnego umuzykalnienia. Zawsze budzić będą oni refleksje przewybornych swych kreacji, ale o innym charakterze, z zupełnie innego świata... W „Różach Stambułu” np. i t. p. od śpiewaków, zwłaszcza od tenora i sopranu wymagają wprawdzie autorzy znacznego wysiłku głosowego, lecz

Zamach na Hindenburga?

BERLIN, 29.IV. (Pat.). Dziś rozeszły się tu pogłoski o zamachu na prezydenta Rzeszy Hindenburga. Biuro Wolffa oświadcza, że pogłoski te są zupełnie bezpodstawne.

Głosy Jugosławii o wybrańcu Niemiec.

BIAŁOGRÓD, 29.IV. (Pat.) Prasa jugosłowiańska, komentując wybór Hindenburga na prezydenta Rzeszy, daje przytem wyraz opinii najbardziej pesymistycznej. Pół-urzędowa „Riecz” pisze: „Wybór Hindenburga jest nowym wezwaniem, rzuconym Europie i całemu światu cywilizowanemu, bo za osoba Hindenburga kryje się ta sama polityka, która w 1914 roku wywołała pożar powszechny. Hindenburg dzisiaj — jest to Wilhelm II jutro”.

Z Bałkanu.

Włochy interwenują w Białogrodzie na korzyść Bułgarii.

MEDIOLAN, 29.IV. (Pat.). Według informacji specjalnego sprawozdawcy „Secolo” z Sofji, w tamtejszych kołach wywołał wielkie wrażenie krok rządu włoskiego, podjęty w Białogrodzie w ostatnich dniach.

Gdy mianowicie zastrzył się konflikt między Sofją i Białogrodem, Mussolini dał wtedy do zrozumienia w Białogrodzie w tonie uprzejmym, ale stanowczym, że cała Europa sympatyzuje z Bułgarią, oraz, czyniąc aluzję do wypadków w Albanji, zapewnił Mussolini rząd jugosłowiański, że analogiczna akcja Jugosławii przeciwko Bułgarii, skłoniłaby Włochy do innego stanowiska, aniżeli to, jakie miało miejsce podczas ostatnich wypadków w Albanji.

Po wyjaśnieniach — wszystko w porządku

BIAŁOGRÓD, 29.IV. (Pat.) Wobec ogłoszenia w dniu wczorajszym przez Bułgarską Agencję Telegraficzną oficjalnego komunikatu, stwierdzającego, że rząd bułgarski nigdy nie podejrzewał rządu jugosłowiańskiego o jakikolwiek współdziałanie w przygotowaniu zamachów terrorystycznych w Bułgarii, koła rządowe w Białogrodzie uważają, że, po udzieleniu wyjaśnień najzupełniej dokładnych i poczynionych całkiem formalnie, dotychczasowe nieporozumienie między obu rządami musi być uważane z chwilą obecną za całkowicie wyjaśnione.

ODEZWA KOMITETU HONOROWEGO

ZBIÓRKI DARU NARODOWEGO 3 MAJA

NA CELE OŚWIATOWE

POD PROTEKTORATEM

PREZYDENTA RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ.

Rok w rok czcimy dzień Trzeciego Maja, jako wielką pamiątkę odrodzenia narodowego, jako dzień czynu przodków naszych, którzy przejęci gorącym pragnieniem dobra Polski, mądrością zbudowali fundament praw Rzeczypospolitej.

Czyż nie jest to najdogodniejszy sposób uczczenia tej rocznicy przez czyn zbiorowy, przez ofiarę powszechną na rzecz oświaty polskiej, tej dźwigni życia narodowego?

Czynem tym będzie zbiórka na „Dar Narodowy” w dniu 3 go maja, gdy cała Polska, jak długa i szeroka, winna się przejąć najpilniejszymi potrzebami, jakimi są potrzeby oświaty.

Pod protektorem Najwyższego Dostojnika Państwa, Stanisława Wojciechowskiego, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Macierzy Wileńskiej wraz z innymi Towarzystwami Oświatowymi urządza zbior-

kę majową, wiedząc, że cały Naród poprze tę akcję i da w ten sposób podstawy do rozwoju pracy oświatowej.

Wszyscy więc w miarę swych zasobów dajmy, ile możemy, na oświatę dla ludu.

Kto pragnie, by w Narodzie polskim nie było niepiśmiennych, kto chce, by wszyscy mieszkańcy stali się świadomymi obywatelami, niechaj w tym dniu Święta Narodowego nie sie swój grosz na „Dar Narodowy”, niech nie mija obojętnie zbierających, niech pamięta, że przez oświatę wiedzie najpewniejsza droga do siły i wielkości Polski.

Poleca się pierwszorzędną pensjonat „Villa Roma”

naprzeciw morze, otwarty cały rok. Właściciel B. Maffei. Viareggio (Włochy). 8-1

SZCZAWNICA

Zakład zdrojowo-kąpielowy. Szczawy alkaliczno-słone, stacja klimatyczna podgórska. Zakład inhalacyjny, kąpiele mineralne, lampy kwarcowe, Roentgen. Sezon od 20 maja do 30 września. Stacja kolejowa Stary Sącz i Nowy Targ. Poczta, telegraf, telefon w mieście.

Cena pensjonatów: I-go rzędu 7-9 zł., II-go rzędu 6-7.50 zł., III-go rzędu 4.70-5.30 zł. dziennie od osoby. Pokoje umeblowane 1.20-4 zł. dziennie od osoby.

Komisja Zdrojowa w Szczawnicy.

czyrna się kult pięknego śpiewu, a tem mniej od Kalmanów et tutti quanti. Szczerze dzieci najlepszego nawet współczesnego zespołu operetkowego, tak uczonego i przygotowanego na scenę, jak obecnie, nie wystarczą. Blyszczące będzie wśród najzdolniejszych aktorów śpiewająca gwiazda, gdy wszyscy wykonawcy, nie wyłączając charakterystycznych postaci pod względem umiętnego traktowania kantyleny i parlanda stać przynajmniej na względnie równym poziomie. System gwiazd i w operetce jest zabójczy, gdy mówimy o prawdziwych zadaniach teatru.

Kto ma uszy do słuchania, łatwo stąd wyprowadzi wnioski... Lecz defetyzm naszych ojców, którzy Wilno uważają za prowincję i rezygnują z ambicji utrzymania teatru muzycznego na serjo, zdaje się, nie pozwolili im dosłuchać się prawdy moich słów.

Ich logika oblicza cyfry na sucho i godzi się chętnie — niby — na malum necessarium — tym wypadku

Komunikat.

Święto 3 Maja.

Tegoroczny obchód święta narodowego 3 go Maja zmieni dotychczasowy charakter, stając się powszechnym i uroczystym dniem radości w całym kraju, łącząc jednocześnie ze sobą wielką akcją na cele oświatowe Polskiej Macierzy Szkolnej.

Pochody, widowiska, prześcigające orkiestry, śpiewy chóralne, zabawy, loterie fantowe, dekoracje, lotne przemówienia i t. d. złożą się na całość, która pamiętny dzień Konstytucji Majowej zmieni na chwilę powszechnego wesela i w podniosłym nastroju pozwoli wszystkim bez wyjątku spędzić dzień święta narodowego.

Akcja organizacyjną obchodów kieruje Główny Komitet Obchodu i Zbiórki Daru Narodowego 3 go Maja z siedzibą w Warszawie. Protektorat honorowy objął Pan Prezydent Rzeczypospolitej, który własnoręcznie napisał odezwę, wzywającą do uczczenia święta 3 go Maja i ofiarności na cele oświatowe.

Protektoraty na obszarze województwa objęli p.p. Wojewodowie, w powiatach p.p. Starostowie. Na obszarze powiatów powstają Powiatowe komitety obchodu i zbiórki na Dar Narodowy 3-go Maja, w których współdziałają przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych nadto powstają Komitety lokalne w poszczególnych miejscowościach. Nad planową akcją tych Komitetów czuwać będą Komitety wojewódzkie.

W Głównym Komitecie Stołecznym spotykamy nazwiska wszystkich bez wyjątku przedstawicieli sfer społecznych i ugrupowań politycznych.

Akcja zbiórki na cele oświatowe Polskiej Macierzy Szkolnej trwać będzie od dn. 3 go do 10-go maja. O wielkiem zainteresowaniu, jakie w roku bieżącym wywołała zapowiedź święta 3-go Maja w tak nową i przystrojoną szatę, świadczy fakt, że na skutek licznych żądań zarówno ze stolicy jak i prowincji, P. M. Szkolna zmuszona była wydać specjalną książkę, obejmującą wskazówki o organizacji uroczystości i akcji zbiórkowej, tematy do przemówień, pieśni i deklamacji, zabawy społeczne na placówkach, sposoby urządzania wieczornych, żywych obrazów i t. d.

Wszędzie wraże już gorączkowa praca — dla wielkiego dzieła oświaty i jasnej przyszłości Polski.

Z żałobnej karty.

Wacław Brzeziński nie żyje! W środę rano zmarł nagle na udar serca, wolny ten i kochany przez wszystkich artysta skrzypek, uczeń Barcewicza, znakomity wirtuoz, b. członek lwowskiej opery i Filharmonji warszawskiej, od kilku lat stale przebywający w Wilnie i zachwycający grą swoją artystyczną licznych słuchaczy i wielbicieli Swego niepospolitego talentu. Artysta-cygan z krwi i kości — lekcewał miejsce swoich występów, ale nie lekcewał sztuki, Zawsze wytworny, podobnie jak jego mistrz, głębokim tonem i śpiewną interpretacją porwał słuchaczy. Wieść o jego nagłym zgonie zelektryzowała miasto i niejedną duszę napędziła smutkiem. Urodzony w Łukowie w ziemi Podlaskiej — studja uniwersyteckie kontynuował w Lwowie, poczem poświęcił się wyłącznie muzyce i grze na skrypcach. Zgasł przed czasem pierwszorzędnego wirtuoz, a sztuka i publiczność ponosi niepowetowaną stratę.

Część pamięci niezrównanego interpretatora Griega! Przed czasem zamilkły struny, tego kochającego i głęboko odczuwającego serce!... Ale wśród nas żyć będzie, jako najczulsze wspomnienie... (a.l.)

NESTLE

Mączka mleczna jest najodpowiedniejszym pokarmem dla niemowląt oraz dla osób dorosłych chorych na żołądek i rekonwalescentów.

Amerykanin o Śląsku i Polakach

P. Frank Limonds, znany publicysta, na konferencji w Amerykańskim Klubie paryskim, mówiąc o swych wrażeniach w podróży do Śląska, wspomina o głuchej irytacji Niemiec, z powodu odosobnienia w jakim pozostają i które tamuje ich życie handlowe i umysłowe.

Po za tem, p. Limonds wyczuł z rozmów z jednej strony, że nigdy Niemcy się nie zgodzą na granice traktatu wersalskiego na wschodzie i liczą z zupełną pewnością na rosyjski najazd w głąb Polski, by cudzymi rękami, ze słabym wsparciem militarnym ze swej strony, odzyskać stracone w Ostlandii prowincje z drugiej strony, amerykański podróżnik, który, jak twierdzi, rozmawiał w Śląsku z wojskowymi, urzędnikami, robotnikami i rolnikami, streszcza swe wrażenia w tych słowach: „Polacy są dziś jedynym narodem w całej Europie, który by się biał bez wahania o całość swych granic. Mam wrażenie, że każdy mężczyzna, a nawet kobiety i dzieci by walczyły, i rozumują całkiem prosto; jeśli zbrodnia jest coś zmieniać w granicach Alzacji i Lotaryngii, to taką samą jest oddanie Gdańska Niemcom. Otóż nie można zapewnić spokoju Europie jeśli tam będzie ktoś gotów porwać za broń o jakąś sprawę”.

Takie są wrażenia Amerykanina.

50-lecie pracy mierniczej.

Onegdaj Wydział Publiczny Okręgowego Urzędu Ziemskiego, obchodził jubileusz 50-letniej pracy jednego z swych członków p. Apoloniusza Palczewskiego, zamieszkałego w Wilnie, a ucznia szkoły mierniczej kowieńskiej. Cała działalność laureata przeszła w Wilnie i w ziemi wileńskiej, najpierw przy ziemstwie w kowieńszczyźnie, później tutaj, w dobach hr. Benedykta Tyszkiewicza.

Od 1922 roku jest p. Palczewski wolno praktykującym mierniczym przy Okręgowym Urzędzie Ziemskim. Słuchając jego kursów mierniczych z 1919-20 roku i koledzy obecni, pragnąc uczcić jego półwiekową pracę, odpowiedzialną i wymagającą nie tylko technicznych wiadomości, ale i wiele taktu i znajomości ludzi, wydal na cześć p. A. Palczewskiego, przyjacielską ucztę w rest. Myśliwskiej.

Pierwszy przemawiał prezes Wydziału Technicznego p. Juszczycki, składając jubilatowi życzenia i podziękowania, potem p. Doroszyński, p. Popiel — w imieniu Koła Geometrów Wilnian. Oraz paru innych, dziękując za pomoc młodzieży w pracy i działalności pedagogicznej. Wzruszony szczerymi dowodami uznania i życzliwości, odpowiedział jubilat serdecznymi słowami wdzięczności za miły obchód, który w gronie przyjaznym przeclagnął się do późna, w sympatycznym nastroju.

Aczkolwiek zwyczaj ta może być poniekąd uzasadniona, a to z powodu tego, że na wiosnę bydo zwykle nieco droższe, jednakże zbyt wysokie ceny, jakich obecnie żądają rzeźnicy i handlarze mięsem nie mogą być tem usprawiedliwione.

Obecnie, urząd do walki z lichwą i spekulacją przy komisariacie rządu na miasto Wilno, poczynił odpowiednie kroki w celu ukrócenia apetytów naszych rzeźników i handlarzy mięsem. Winni będą za całą surowością pociągani do odpowiedzialności w myśl ustawy o walce z lichwą i spekulacją.

W związku z tem, w sobotę dnia 2 maja r. b. w lokalu referatu do walki z lichwą i spekulacją o g. 6 po poł. odbędzie się posiedzenie komisji rzeczoznawców branży mięsno-masarskiej przy obywatelskim Komitecie do walki z lichwą i spekulacją, na którym mają być rozpatrzone obecne kalkulacje cen na mięso wołowe.

Ze względu na to, iż kwestja cen na mięso jest nader palącą, mamy nadzieję, że na posiedzenie to p. członkowie komisji zechcą przybyć wszyscy i wyznaczone posiedzenie nie spotka los posiedzenia komisji, zwoływanej celem przeprowadzenia kalkulacji cen na mąkę i chleb razowy. (x)

Kary administracyjne. Za dzień 28 b. m. władze administracyjne pociągnęły do odpowiedzialności za nieprzestrzeżenie przepisów administracyjnych 38 osób, z czego: za samowolę 3 osoby, za czynne znieważenie policjantów podczas pełnienia przez nich obowiązków służbowych — 3 osoby, za znieważenie oficera 1 osoba, za nielegalne posiadanie broni palnej 1 osoba, za nieprzestrzeżenie godzin handlowych 1 osoba, za nielegalny handel 1 osoba, za nieprzestrzeżenie przepisów dotyczących ruchu kołowego 5 osób, za uprawianie nierządu 9 osób, za opilstwo i zakłócenie spokoju publicznego 6 osób i za nieprzestrzeżenie przepisów administracyjno-sanitarnych 8 osób (l).

ŻYCIE ROBOTNICZE.

Posiedzenie Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia. Dzisiaj o godzinie 6 p. poł. w lokalu Państwowego Urzędu Pośrednictwa pracy odbył się kolejny posiedzenie Zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia w Wilnie. Na porządku dziennym tego posiedzenia będą rozpatrywane sprawy związane z pociągnięciem do odpowiedzialności karnej osób (firm handlowych) którzy dotychczas nie wpłacili należnych funduszowi wkładów. (l)

Z posiedzenia zarządu obwodowego funduszu bezrobocia w Wilnie. W dniu 20 kwietnia pod przewodnictwem p. Baranowskiego, kierownika zarządu obwodowego funduszu bezrobocia odbyło się posiedzenie zarządu, na którym po wysłuchaniu sprawozdania przewodniczącego z przebiegu akcji zabezpieczeniowej i po przeprowadzeniu dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku dziennego, zebrani jednogłośnie powzięli następujące uchwały: 1) niezwłocznie porozumieć się telefonicznie z dyrekcją funduszu bezrobocia w Warszawie w sprawie przedłużenia terminu wypłat zasiłków dla bezrobotnych na terenie m. Wilna;

2) opracować plan kontroli zakładów pracy, celem przedłożenia na następnym posiedzeniu zarządu obwodowego; 3) prosić dyrekcję funduszu bezrobocia w Warszawie o przyspieszenie zatwierdzenia nominacji na stanowisko kierownika obwodowego funduszu bezrobocia w Wilnie;

4) zatwierdzić umowę (o której już przedtem podawaliśmy) z wydziałem sejmiku powiatowego Wileńsko-Trockiego w sprawie powierzenia wykonywania czynności, wynikających z dn. 18.11.1924 roku na terenie powiatu (umowę podpisał członek zarządu obwodowego A. Fried i J. Godwod); 5) po przeprowadzeniu dokładnego sprawozdania, przesłać do magistratu m. Wilna wykaz zaległych płatników za miesiąc marzec r. b., sporządzony na podstawie kartoteki obwodowego biura, celem wyegzekwowania należności w drodze przymusowej przez sekwestratorów;

6) nieobecność p. Desza na poprzednich posiedzeniach uznać za usprawiedliwioną;

7) po sprawdzeniu wystosować wnioski karne do p. Komisarza Rządu z prośbą o pociągnięcie do odpowiedzialności z artykułu 34-go ustawy z dnia 18.VII.1924 r. za uchylenie się od placenia wkładów sejmiku przedsięwzięciom. (l)

Wnioski karne do p. Komisarza Rządu z prośbą o pociągnięcie do odpowiedzialności z artykułu 34-go ustawy z dnia 18.VII.1924 r. za uchylenie się od placenia wkładów sejmiku przedsięwzięciom. (l)

SPRAWY SAMORZĄDOWE.

Wybory do rady miejskiej w Trokach. Ogólna ilość wyborców, uprawnionych do głosowania przy wyborach do rady miejskiej w Trokach, wynosi 1113 osób, z czego żydów 230 i karaimów 130, (x)

Sprawa weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej. Ministerjum spraw wewnętrznych oczekuje memoriału od sejmiku powiatu Wileńsko-Trockiego, w sprawie przekazania weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej, którą ministerjum w zasadzie skłonno jest przekazać sejmikom. (x)

WÓJSKOWA.

Próbna defilada wojskowa. W związku z mającą się odbyć w dniu 3 maja r. b. uroczystością na placu Łukiskim defiladą wojskową, wczoraj odbyła się na Łukiszkach próbna defilada 6-go p. legionów. (l)

Przesunięcie przeglądu rocznika 1904 w pow. Wil-Trockim. Zapowiedziany na dzień 5 i 6 maja r. b. przegląd rocznika 1904 w powiecie Wileńsko-Trockim został przez władze odnośne przesunięty ze względu na technicznych na dzień 18 maja r. b. (l)

SPRAWY AKADEMICKIE

Koncert Akademicki. Sekcja Kulturalno, Oświatowa T-wa Bratniej Pomocy Pol. Młodz. Akadem. U.S.B. niniejszem podaje do wiadomości swoich członków, iż w dniu dzisiejszym (czwartek) odbędzie się w sali Ogólna Akademickiego ul. Wielka 24 koncert z łaskawym udziałem Uczniów i Uczennic Konserwatorium Wileńskiego. Początek o godz. 9-iej punktualnie. Wejście za okazaniem legitymacji Bratniej Pomocy Pol. Młodz. Akadem. U.S.B.

KRONIKA ARTYSTYCZNA.

Wystawa obrazów. Art. mal. Michała Szepity z Warszawy oraz niektórych wileńskich artystów-malarzy otwartą zostanie nie jak pierwotnie projektowano w Klubie Inteligencji Pracującej, lecz w salach Kasyna Oficerskiego przy ul. Mickiewicza 13.

Z wileńskich artystów-malarzy biorą w niej udział p.p. Lucja Bażukiewiczówna, Wacław Dawidowski, Stanisław Jarocki, Eugeniusz Kazimierski, Adam Międzybłocki oraz art. rzeźb. Piotr Hermanowicz.

Ponadto wystawione będą klimy szkoły tkackiej Anny Mohlówny i warsztatów tkackich więzienia na Łukiszkach.

Otwarcie wystawy nastąpi dzisiaj, we czwartek dnia 30 kwietnia o godz. 1 w południe.

Z za kulis teatru. Dowiadujemy się, że z dniem dzisiejszym opuszcza nasze miasto kapelmistrz i organizator polskiej opery w Wilnie p. Jarosław Leszczyński, gdyż kontrakt jego z dyrekcją teatru wygasa w dniu 30 b. m., a odpowiedzialność za wystawienie forsowanej na koniec sezonu na cele reklamy opery Moniuszki „Hrabiny”, w niewłaściwej przewidzianej obsadzie i wobec ogólnego bezholowia, spowodowanego nieregularnym wypłacaniem gaży, nie chce brać na swoje barki.

Również wyjeżdża dzisiaj z Wilna ceniona mezzosopranistka naszej opery p. Wiktoria Pastówna.

Nie żegnamy jeszcze artystów, za nas to uczyni nasz sprawozdawca muzyczny — niech towarzyszy im serdecznie — dowiedzenia.

RÓŻNE.

Z walnego zgromadzenia członków wileńsko-trockiego banku powiatowego. W dniu 26 b. m. odbyło się walne zgromadzenie członków wileńsko-trockiego banku powiatowego na którym postanowiono: 1) zatwierdzić sprawozdanie roczne preliminarz na rok 1925.

2) dokonano podziału zysków wypłacając udziałowcom dywidendy 8%.

3) przeznaczono 750 złotych na gratyfikację dla pracowników bankowych pozostała zaś część zysków przelano do kapitału zapasowego.

4) na miejsce wylosowanych członków Rady Nadzorczej zostali wybrani p. senator Krzyżanowski i p. Maciukiewicz. (l)

KRONIKA.

Dzisiaj — Katarzyna Seneska. P. Jutro — Filipa i Jakuba Op. Wschód słońca — g. 4 m. 7. Zachód „ — g. 7 m. 1

Biblioteki i muzea.

Biblioteka Publiczna i Uniwersytecka — Uniwersytecka 5, czytelnia otwarte od g. 10 r. do 6 wiecz., wypożyczalnia od 12-4. Biblioteka T-wa imienia Wróblewskiego — Uniwersytecka 9-10. Biblioteka i Zbiory T-wa Przyjac. Nauk — Lelewela 4, zwiedzać można (za każdoraz. porozumieniem z jednym z członków Zarz. T-wa) w srody, piątki i niedziele od 12-2. Biblioteka czynna od g. 4-6 prócz sobót. Biblioteka Centralna Z. B. K. dla starszeń P. W. i Hufców Szkoln. — Dominikańska 13.

Czytelnia im. Tomasza Zana — W. Pohulanke 14, otwarta w dni powszednie (prócz niedziel i świąt) od 10 rano do 8 wiecz. bez przerwy. W niedzielę od 3-8.

Straż ogniowa.

Dominikańska 2, tel. 45.

Pogotowie ratunkowe.

Dominikańska 2, tel. 6.

Porady lekarskie.

Kasa Chorych (m. Wilna i N. Wilejki) — Dominikańska 15, tel. 15 i 16. Udziela bezpłatnej pomocy lekarskiej wszystkim ubezpieczonym i ich rodzinom w Poliklinice (Dominikańska 15) codz. oprócz dni świąt od 8-9.

Poradnia Polsk. Zrzesz. Lekarzy Spec. — Garbárska 3, II piętro, tel. 658. Poliklinika Litewska — Wileńska 28. Przyjęcia od 10 rano do 4 popoł. Przychodnia dla gruźlicznych — Żeligowskiego 1.

Nocne dyżury aptek.

W tym tygodniu dyżurują: Augustowski — Mickiewicza 10. Ajzsztaetda i Sapożnikowa — Zawalna 41. Jurkowski — Wileńska 8. Rodowicza — Ostrobramska 4.

Siale dyżurują:

Paka — Antokolska 54. Stekierzyńskiego — Zarcze 20. Sokolowskiego — Nowy Świat, Targowa 9. Szantyr — Legionowa 24. Zajczkowski — Zwierzyniec, Witoldowa

URZĘDOWA.

Przyjazd delegata rządu. W dniu dzisiejszym powrócił z Warszawy, dokąd się udawał w sprawach służbowych delegat rządu p. Władysław Raczkiewicz i objął urzędowanie.

Zmiany na stanowiskach lekarzy weterynarii. Pan Mackiewicz — lekarz weterynarii przy urzędzie komisarza rządu na miasto Wilno przechodzi od dnia 1 maja r. b. na stanowisko referenta weterynarii powiatu Wileńsko-Trockiego. Pan Kuryłowicz — dotychczasowy powiatowy lekarz weterynarii powiatu Wileńsko-Trockiego przechodzi na stanowisko lekarza weterynarii przy urzędzie komisarza rządu na miasto Wilno. (x)

Handel olejami mineralnymi. Komisarz Rządu na m. Wilno podaje do wiadomości ogólnej, że w myśl art. 193 Ustawy przemyslo-

wej sprzedaż detaliczna olejów mineralnych do oświetlania i produktów destylacji ropy naftowej, jak to parafiny, benzyny, gazołiny, nafty itp. jest dozwolona wyłącznie osobom, posiadającym koncesje, wydane przez Magistrat m. Wilna, niezależnie od tego, czy sprzedaż odbywa się w zakładach specjalnych, czy też w składach aptecznych, mydlarniach lub innych przedsiębiorstwach. Osoby trudniące się obecnie sprzedażą wymienionych artykułów powinny w celu uzyskania koncesji wnieść do Magistratu podania do dn. 15 maja r. b. Po tym terminie sprzedaż tych artykułów przez osoby, nie posiadające koncesji, będzie karana w myśl art. 310 K. K.

MIEJSKA.

Zatwierdzenie uchwały Rady Miejskiej. Delegatura Rządu ostatnio zatwierdziła uchwałę Rady Miejskiej z dnia 7 b. m. w przedmiocie przyznania pracownikom magistratu 10 proc. dodatku komunalnego (l).

Dlaczego nie jak wszędzie. Jak wiadomo, na posiedzeniu Rady Miejskiej z dnia 7 b. m. uchwalonem zostało wypłacać dla pracowników miejskich etatowych dodatek komunalny, poczynając od dnia 1 b. m. w wysokości 10 proc. pborów miesięcznych. Trzeba zaznaczyć, że pracownicy etatowi miejscy w Warszawie i innych miastach oddawna otrzymują powyższy dodatek komunalny, przytem w wysokości 20 proc. Ciekawą jest też rzecza, czy nasz magistrat sławetny jest natyle biednym, że nie może zrównać pborów pracowników miejskich w stosunku do plac w innych miastach. Prócz tego trzeba zaznaczyć, że powyższy groszowy 10 proc. dodatek komunalny nie został przyznany pracownikom kontraktowym, a przecież według danych urzędowych droższyna w Wilnie jest o 3 proc. większa niż w Warszawie (l).

Badanie stanu elektrowni. W dniu 29 b. m. przyjechało do Wilna z ministerjum robót publicznych dwóch delegatów, w celu zbadania stanu elektrowni miejskiej. (x)

Egzamina pożarnicze. Wczoraj odbyły się egzamina pożarnicze dla oficerów i podoficerów zawodowych. Przyczem złożyło ten egzamin z postępami: dobrze i bardzo dobrze, około 60 osób. Kurs powyższy został zorganizowany przez władze wojskowe i znajdował się pod kierownictwem inspektora wojewódzkiego p. Radwana. Ćwiczenia jak praktyczne tak i teoretyczne trwały 5 dni. (l)

Badanie cen na mięso wołowe. Od kilku dni daje się zauważyć nagła i dość znaczna zwyzka cen na mięso wołowe.

RADJO

Program koncertów stacji radiofonicznej P. T. R. Warszawa. Fala 385 mtr. (slyszane w całej Polsce). Czwartek 30.IV. Koncert zespołu orkiestral. P. T. R. Orkiest. A. Adamusa. 1) Verdi: Fantazja z op. Aida. 2) Czajkowski: arja z op. Eugenjusz Oniegn. Karłowicz: Skąd pierwsze gwiazdy. Leoncavallo: serenada. Spiew solowy p. Mieczysława Saleckiego. 3) Mascagni: Siciliana o op. Rycerskość wieśniacza. 4) Lindsal: Dzwony Vinyty—Boston. Komunikat P. A. T. biuletyn meteorologiczny. Koncerty trwają od godz. 18 do 19.

Najlepszy środek odżywczy KAKAO fabryki „PAC“ Żądać wszędzie!

Teatr i muzyka.

Przedstawienie dla inteligencji pracującej. Dziś ukaże się w Teatrze Polskim po cenach znizonych sensacyjna sztuka Miranda „Tajemniczy Dzems“ z pp. Godlewskim, Kijowskim, Wyrwiczem, Kurnakowiczem w rolach głównych. Sztuka ta po dzisiejszem przedstawieniu będzie z repertuaru, ustępując miejsca „Nie Boskiej komedji“.

Premjera „Nie Boskiej komedji“ zapowiedziana została na piątek 1-go maja. Zespół dramatyczny pod kierunkiem reżysera M. Godlewskiego od dłuższego czasu zajęty jest przygotowaniem tego arcydzieła. Całość ujęta w 15 barwnych obrazach. Główne role kreują: pp. Kijowski, Godlewski, Kuszlówna, oraz cały zespół dramatyczny, jak też liczni statyści. Premjera wywołała duże zainteresowanie.

„Marica“ po cenach znizonych. Dziś ukaże się na scenie Teatru Wielkiego rekordowa operetka Kalmana „Marica“, która na scenie naszej cieszy się niezwykłym powodzeniem. W roli tytułowej niezrównana Wiktoria Kawecka, w otoczeniu znakomitego zespołu z pp. Kozłowska, Dowmuntem, Marjańskim i Sempolińskim. Jutro wraca na afisz Teatru Wielkiego melodyjna i efektowna operetka Suppé „Modelka“ z Wiktoria Kawecką w roli tytułowej.

Teatr Polski. Dziś przedstawienie dla inteligencji pracującej po cenach znizonych poraż ośmiatni „Tajemniczy Dzems“ sztuka Miranda. Początek o g. 8-iej w. W piątek 30 kwietnia premjera „Nie-boska komedja“ Z. Krasieńskiego.

Teatr Wielki. Występ Wiktoria Kaweckiej. Dziś po cenach znizonych MARICA operetka Kalmana. Początek o godz. 8 wiecz. Jutro w piątek „Modelka“ operetka Suppé

WYPADKI I KRADZIEŻE.

W Wilnie.

Samobójstwa. W dni 28b. m. o g. 13 Awstuliewicz Emilia zam. przy ul. Srodkowej 8, usiłowała otruci się esencją octową. Desperatkę przywieziono do Szpitala. Przyczynę targnięcia się na życie narazie nie ustalono.

Grynsztajn Fejga, bez stałego miejsca zam. w dniu 28 b. m. usiłowała otruci się esencją octową na ul. Wngry. Desperatkę przywieziono do szpitala żydowskiego. Dochodzenie w toku.

Nagła śmierć. W dn. 28 b. m. o g. 5 w domu Nr. 100 przy ul. Antokolskiej zmarła nagle Kazimiera Kozłowska, lat 58. Śmierć nastąpiła wskutek pęknięcia naczyń krwionośnych mózgu. (l)

Złodzieje w Bristolu. W dn. 26 b. m. między g. 1 a 9 w restauracji „Bristol“ przy ul. Mickiewicza 22 za pomocą wycisnięcia szczyby skradziono 53 butelki wina, wart. 350 zł. Dochodzenie w toku.

Ucieczka z domu. Beginska Anna, zam. przy ul. Szkapiernej 26 zameldowała o zaginięciu jej syna Arnolda, lat 15, który w dniu 27 b. m. wyszedł ze szkoły i więcej nie powrócił. Poszukiwanie zarządzone.

Na prowincji. Pożary. W nocy z 20 na 21 b. m. we wsi Rudniki gm. Rudzińskiej wskutek niewyjaśnionej przyczyny spalił się dom mieszkalny Radadowicza Aleksandra. Straty wynoszą 300 zł. Dochodzenie w toku.

W dniu 24 b. r. wskutek niewyjaśnionej przyczyny wybuchł pożar we wsi Szabyni, gm. Głębokiej. Spalił się zabudowania Piskunowicza Spiridona, Piskunowicza Stefana, Zajca Ignacego, Zajca Prokopa i Szabana Marcina straty wynoszą około 6.000 zł. Dochodzenie w toku.

Dr. W. Legiejko Choroby wewnętrzne. Spec. płuca i żołądka. Przyjmuje od 9-11, 6 1/2-7 1/2 wiecz. Ul. Ad. Mickiewicza 21, m. 1.

Z prasy litewskiej.

„Lietuva“ o stosunkach sąsiedzkich.

„Lietuva“ Nr. 86 umieszcza artykuł niejakiego A. W. który omawia sprawy stosunków sąsiedzkich w sposób następujący.

Litwini i Niemcy znają się nie od dzisiaj; stosunki pomiędzy oboma narodami rozwijały się w ciągu stuleci. Wprawdzie niezawsze stosunki te były przyjazne, sąsiedzkie jednak pod tym względem Niemcy nie mogą uskarżać się na doznawane krzywdy. Naród litewski, nie chcąc wywoływać wspomnień przeszłości, stara się podtrzymać dobre stosunki ze swym starym sąsiadem, spodziewając się znaleźć w Niemczech także chęć pokojowego współżycia. Jednakże ostatnie wypadki w Prusach Wschodnich świadczą o tem, że pomiędzy stosunki litewsko-niemieckie znów się, niestety, zaczyna wkradać duch nienawiści, chociaż oficjalnie stosunki te są poprawne. Dziś niezgodę chcą wywołać hakatyści wschodnio-pruscy.

W prasie tyliżańskiej i królewieckiej prowadzą pangermaniści akcję antylitewską, skierowaną zarówno przeciwko obywatelom niemieckim w Prusach wschodnich, jak też przeciwko Wielkiej Litwie. Hakatyści rozpoczynają zmyślone pogłoski o rzekomych zamiarach litewskich orężnego zagrabienia części Prus Wschodnich, przyczem w tym celu rzekomo został w Tyliży nawet założony specjalny „aktywny komitet litewski“.

Należy się jedynie dziwić, że autorzy podobnych pogłosek mogą liczyć na znalezienie naiwnych ludzi, którzyby w owe brednie uwierzyli. Byłoby głupotą mniemać, że tak niewiele pozostałych w Prusach Wsch. Litwinów mogłoby grozić jakimś niebezpieczeństwem dla Niemiec, zwłaszcza, iż Litwini pruscy są jeszcze więcej przyzwyczajeni do porządków niemieckich niżeli sami Niemcy. Pomimo tego jednak, nacjonalisci pruscy prowadzą pogromową akcję przeciwko własnym obywatelom utrudniając Litwinom pruskim nie tylko zwoływanie zgromadzeń, lecz także publiczne używanie języka litewskiego. Niedawno zaszedł incydent z konsulem litewskim w Tyliży. Przykładów takich można przytoczyć więcej. Tak np. pewien kupiec Litwin, który lubił w swym kramiku przemawiać do klientów po litewsku, zmuszony jest obecnie samych klientów powstrzymywać od litewszczyzny, gdyż mogą stąd wynikać dlań nieprzyjemności. Pangermaniści nie zadawalniają się jedynie naganką na Litwinów pruskich, lecz napadają też na Litwinów w Wielkiej Litwie, nazywając ich najgorszymi swymi wrogami, bandytami i t. p. Mało tego, Hakatyści uczynili jeszcze dalszy krok w walce przeciwko tak znienawidzonemu przez siebie Litwinom. Oto zaczynają ogłaszać bojkot handlowy zakładów litewskich.

Po wydrukowaniu przez tyliżańską spółkę drukarską „Rytas“ afiszów reklamowych, przyozdobionych czarno-biało-czerwoną barwą, dziennik niemiecki „Tilsiter Zeitung“ zaatakował wszystkie handlowe zakłady litewskie, pomimo tego, że kierownikiem spółki „Rytas“ oraz inicjatorem wydania afiszów reklamowych jest Niemiec,

który użył barw niemieckich bez żadnej złej myśli. W sprawie tej „Tilsiter Zeitung“ pisze co następuje: — „Nie walczyć dłużej“ — woła reklamowy afisz „Rytasa“, Litwini podnoszą ręce w górę, pragną się poddać, ponieważ widzą, jak w Tyliży wzmagają się niemieckość i nienawiść przeciwko nim; Litwini pragną przy pomocy owej krzykliwej reklamy oamieć Niemców wogóle, a Tyliżan w szczególności, pragną nakłonić ich do frekwentowania sklepów litewskich, aby tym sposobem wyłudzić od Niemców pieniądze. Pragną nas złapać na czarno-białą czerwoną reklamę, abyśmy nieświadomie złego, kupowali w litewskich sklepach. Tyliżanie! Nie poddawajcie się oszukaństwu, bądźcie ostrożni. Pamiętajcie, że Litwa jest dla nas wciąż najgorszym wrogiem, pamiętajcie o oderwanym obszarze Kłajpedy, o bezprawnej jej zagrabieniu; pamiętajcie o niesłychanych deportacjach, jakie Litwa względem nas, Niemców, stosuje. Obywatelu tyliżański. Dawność już zapomniał, że oto przed tobą stoi wróg i dzierży zagrabiony obszar. Obywatelu tyliżański. Nienawiść twoja wygasa, pozwól jej znowu zakwitnąć wobec takiej nieczestnej reklamy o naszych starodawnych barwach państwowych“. Tyliżanie. Omińcie owe antyniemieckie zakłady... Wojna, znowu wojna. Ekonomiczna walka przeciwko obcym instytucjom zwłaszcza tym, które zagarnęły kwitnący kraj niemiecki i w dalszym ciągu pragną wdierać się w kraj pruski. Tyliżanie. Bądźcie przeto ostrożni“.

Takich to podburzających metod mają pangermaniści, głosząc bojkot nielicznych i drobnych miejscowych zakładów litewskich za to jedynie, że kierownik-Niemiec użył w reklamie dawnych barw niemieckich.

Jakież wnioski mają litwini wyciągając z całej tej akcji hakatystycznej? Przedewszystkiem należy wyrazić nadzieję, że agitacja podobna zostanie jednak przez odnośne urzędy zakazana, aby uniknąć międzynarodowych powikłań. Dalej, hakatyści pruscy nie powinni tak nawoływać do bojkotu zakładów Litwinów pruskich, gdyż na tem uciepiłoby w pierwszym rzędzie nie obco krajowcy, a tylko obywatele niemiecy. O ile akcja taka będzie się prowadziła w dalszym ciągu, w takim razie Litwini również będą zmuszeni do użycia podobnych środków, przeciwko wszystkim niemieckim firmom na Litwie. Idąc za przykładem hakatystów pruskich, Litwini mogliby tylko zyskać, gdyż powstrzymaliby napływ pieniędzy litewskich do obcych kieszeni. Zakładów niemieckich znajduje się zapewne na Litwie więcej, aniżeli zakładów litewskich w Prusach Wschodnich, zaś każda z firm niemieckich w Litwie posiada zapewne większy obrót, aniżeli ogólny obrót zakładów litewskich (w Prusach) wziętych wszystkie razem. Można by znaleźć dużo przyczyn do bojkotowania firm niemieckich, zwłaszcza takich, z których korzystają obecnie niemieccy ultrapatrioci z Tyliży, gdyż niżej jedna firma niemiecka oddawna już używa narodowych barw litewskich do celów reklamowych.

Współzycie sąsiedzkie wymaga jednak odpowiedniego stopnia dobrej woli. Wywcać nieporozumienie jest

o wiele łatwiej, aniżeli je załagodzić, zwłaszcza że demokratyczne państwo nie powinno przeszkadzać nieznaczny mniejszościom narodowym używaniu języka ojczystego. Czyżby chciano Litwę zmusić do wzięcia przykładu z nacjonalistów niemieckich, w stosunku do licznych obywateli niemieckich na Litwie?

Mechanizacja produkcji.

Okres wojny jest jednocześnie okresem b. doniosłych zmian systemów wytwarzania. Z jednej strony konieczność masowego produkowania materiałów wojennych z drugiej — zastąpienia pracy robotnika wykwalifikowanego pracą kobiet niewykwalifikowanych, wywołały szereg wynalazków, zmierzających w kierunku mechanizacji produkcji.

Dlatego też mechanizacja ta najsilniej występuje w dziedzinach przemysłu, związanych bezpośrednio z wojną. I tak np. fabrykacja samochodów osiągnęła wyniki niebywałe. Tam, gdzie dawniej potrzeba było dla wykonania danej części automobilu kilkunastu maszyn i robotników, dziś nastąpiła to wszystko jedna maszyna — obrabiarka (wykonująca np. 36 czynnici przy i zamocowaniu przedmiotu), obsługiwana przez 1—2 ludzi. Dzięki temu St. Zjednoczone mogły wytworzyć olbrzymie ilości samochodów po cenach stosunkowo niskich.

To samo zjawisko widzimy w innych dziedzinach wytwarzania.

Szerokie zastosowanie automaty (które same podają materiał, zmieniają noże i przy jednoczesnej normalizacji (sztańdardyzacji), cały szereg innych doniosłych ulepszeń — wszystko to wywołało prawdziwy przewrót.

Pomijam skutki ekonomiczne, dość jasno widać: znacznie obniżenie kosztów produkcji przy jednoczesnym polepszeniu jakości wytworu. Interesują mnie w pierwszym rzędzie dziedziny pracy.

Tu mechanizacja przedewszystkiem prowadzi do zaniku typu pracownika pośredniego między fizycznym i umysłowym rzemieślnikiem. Dziś zastępuje go maszyna. Przemysł współczesny potrzebuje techników i zwykłego robotnika niewykwalifikowanego, wykonyującego mechanicznie swe czynności. Dalej, wymaga znacznie mniejszej ilości rąk roboczych. Z tych dwóch prawd musi zdać sobie sprawę każdy.

Oczywiście, dwa te zjawiska połączają ze sobą niezmiernie doniosłe skutki dla życia społecznego, są one jednak nieuniknione.

Jest to szczególnie ważne dla mas. Stoimy dziś wobec konieczności reorganizacji systemów wytwarzania i musimy uświadamiać sobie, jakie to wyniki za sobą pociągnie. Organizacja nowoczesna idzie pod hasłem: wytwarzać jaknajprędzej przy jaknajmniejszym wysiłku a tylko maszyna może odpowiedzieć tym wymaganiom. Musimy więc, o ile pragniemy istotnie rozwoju naszego życia gospodarszego, uświadomić sobie mechanizację, produkcję, jak i konieczność przystosowania naszej psychiki, dalej naszych urządzeń społecznych do tego zjawiska.

Z Rosji Sowieckiej.

Marzenia o Besarabji.

W Bałcie obradował wszechmołdawski zjazd sowietów.

W związku z tem urządzono szereg demonstracji antyrumuńskich.

Mówcy w swych przemówieniach wyrażali nadzieję, że przyszły zjazd odbędzie się wkrótce w „czerwonym“ Kiszyniowie.

Zjazd wydał odezwę, w której podkreśla, że fakt istnienia mołdawskiej sowieckiej republiki — winien wzmocnić dążenia narodu besarabskiego do zrzućcia jarzma rumuńskiego.

Komuniści moskiewscy a 1 maj.

W Moskwie dokładają wszelkich starań, by święto robotnicze 1 maja zostało wykorzystane przez komintern.

Czerwoną międzynarodówką związków zawodowych wydała odezwę do robotników i robotnic całego świata.

W odezwie tej komuniści moskiewscy proponują wszystkim związkom rewolucyjnym wspólne organizowanie wystąpień z robotnikami zrzeszonymi w międzynarodówce amsterdamskiej, by zademonstrować zjednoczony front zawodowy i robotniczy.

Krok ten obliczony jest na rozproszenie socjalistów.

Miejmy nadzieję, że socjaliści odrzucą chytrą i podłą propozycję bolszewicką.

Inżynierowie norwescy w Rosji.

Do Piotrogradu przybyli inżynierowie norwescy Nesse i Paulson celem wszczęcia rokowań z rządem sowieckim o koncesje leśne.

Przedstawiciele norwescy udali się do Wołogdy, Onegi i Archangielska, celem zbadania na miejscu jakości tamtejszego drzewostanu.

Złote czerwonce.

Z Moskwy donoszą, że od 1 lipca r. b. przystępuje mennica piotrogrodzka do bicia pierwszej partii złotych czerwonceń na sumę 40 milionów rub.

Jednocześnie ukazały się obwieszczenia, że urzędy pocztowo-telegraficzne skupują stare złote monety: imperjały i półimperjały, przyczem za stare imperjały wyznaczono cenę 14 rub. 25 kop., a za nowe (po 1897 r.) — 9 rub. 50 kop.

Nowa funkcja Karachana.

Prasa sowiecka donosi z Pekinu, że poseł bolszewicki przy rządzie chińskim, Karachan, został wybrany szefem korpusu dyplomatycznego w Pekinie.

Czerwone macki bolszewizmu coraz bardziej duszą Chiny!

Dr. D Olsejko

Choroby uszu, gardła i nosa
Jagiellońska Nr. 9, m. 3.
Przyjmuje od 9—10 rano.
W lecznicy Litewskiej (Wileńska 28) od godz. 1—3 po poł.

Ze sportu.

Bieg okrężny.

Zainteresowanie się 1-szym biegiem okrężnym jest bardzo wielkie. Dotychczas zgłosiły swój udział z pozamiejskich klubów „Pogoń — Lwów“ oraz wszystkie miejscowe Kluby.

Bardzo cenne nagrody o. larowały firmy: B-cia Jabłkowski w Wilnie, oraz Dom Sportowy Ch. Dinces. (x)

O puchar dla Wilna.

Jak się dowiadujemy redakcja pisma sportowego „Stadion“ skłonna jest ofiarować puchar Wileńskiemu Okręgowemu Związkowi Lekko-Artletrycznemu.

Radzimy przeto, aby Wil. OZLA. poczynił jak najszybsze kroki w tej sprawie.

Porażka W.K.S. „Pogoń“.

Stosunkowo nieznaczna przegrana mistrza naszego okręgu w dniu 26 b. m. ze słabym mistrzem okręgu lubelskiego „Lublinianką“ 2:1, po tak zaszczytnym wyniku we Lwowie z „Pogonią“ 1:3, można śmiało nazwać porażką.

Artyści—Prasa.

Śladem innych większych miast Polski, Wilno w przedkim czasie urządza zawody w piłkę nożną pomiędzy artystami a prasą. (x)

Rozmaitości.

Najnowsze ciało radioaktywne.

Amerykański uczonec, dr. Viol, wynalazł nowe światło aktywne 180 tysięcy razy silniejsze od radjum. Ten nowy pierwiastek, nazwany przez swego wynalazcę „radon“ jest bardzo drogi, gdyż jeden jego gram kosztuje milion franków złotych, to znaczy że jest cztery razy droższy od radjum. Jeżeli zwąży się jednak siłę jego radioaktywności, cena nie wyda się zbyt wysoką. Uczeń przypuszcza, że wskutek odkrycia „radonu“ stanie się radjum, czyli że tańsze będzie teraz także leczenie za pomocą radjuma.

Instnienie innych ciał radioaktywnych, silniejszych od radjum nie jest tajemnicą dla chemików. Wiadomem jest że im silniejsza jest energia takiego ciała, tem krótszy jego żywot. Radium istnieje 1750 lat, jako bezpośredni „potomek“ cztery dni, zaś t. zw. radjum A tylko 3 minuty. Thorium C, dwa razy silniejsze od radjum, trwa zaledwie (oczywiście w teorii) jedną sto-miljardową część sekundy.

Wszystkie te ciała radioaktywne, podzielone trzy grupy (thorium, radjum, cerantum) wywodzą się od „zasadniczego thorium“, którego trwanie obliczono na 13 miliardów lat.

Nowe ciało amerykańskie wygląda do tego, że będzie w tabeli ciał radioaktywnych.

Towarzystwa naukowe fizyczne w Europie nie otrzymały dotąd żadnego świadectwa o odkryciu „radonu“. Pierwszą wiadomością podał o niem „New York Times“ na podstawie komunikatu nowojorskiej „Chemical Society“.

Giełda warszawska

z d. 29—IV 24 r.		Giełda pieniężna	
	spzedaż	kupno	
Belgja	26,40	26,46	28,34
Dolary	5,18 1/2	5,20	5,17
Holandja	208,50	209,00	200,00
Londyn	25,15 1/2	25,22	25,09
Nowy York	— jak gotówka		
Paryż	27,26	27,33	27,19
Praga	15,43	15,46	15,40
Wiedeń	73,18	73,36	73,00
Wiochy	21,32	21,37	21,27
Szwajcaria	100,70	100,95	100,45
Stockholm	140,15	140,50	139,80
Kopenhaga	96,05	96,30	95,80
Funty ang.	24,86 1/4	24,92 1/2	24,81
Franki fr.	27,31 1/2	27,38	27,25
8 proc. Poż. konwers. 70—72			
Poż. kolej. 90—89—90			
Pożyczka zł. 82			
Poż. dolar. 58—57			
4 1/2% listy z T. Kred. Z. przedw.	25,50—25,25		
5% listy z warsz. przedw.	19,60—19,50		

Redaktor Józef Batorowicz.

KINO-TEATR „HELIOS“
ul. Wileńska 38.

Dzisiaj Film budzący ogólny podziw RAJSKI PTAK w 8 wielkich aktach. W roli głównej słynna Gloria Swanson w najlepszej swojej kreacji „PARYSKIEGO WILKA“ Cuda nowoczesnej techniki.

KINO-TEATR POLONJA
Mickiewicza 22. Dyr. Slepjan

Dzisiaj ostatni dzień 2 seije 14 aktów razem. Quo Vadis..? podług powieści H. Sienkiewicza. Całość 14 aktów w jednym programie.

Generalne zastępstwa

na najmodniejszą reklamę świetlaną (najnowszy patent zagr.) nadzwyczaj wielkie widoki zarobku (20—30.000 zł. rocznie) są do oddania na następ. miaste: Lwów, Kraków, Łódź, Wilno. Kier. samodz. czynność, przyjemne stanowisko życiowe. Zdolni Panowie rozp. kap. 2—3.000 zł. (zależnie od wielk. dan. miejsc.) zechcą dokładne wnioski skier. pod 5877 do biura ogłoszeń C. B. „EXPRESS“, Bydgoszcz.

Zatwierdzone przez Ministerjum Spraw Wewnętrznych BIURO REKLAMOWE Stefana Grabowskiego

w Wilnie, ul. Mickiewicza róg Garbarskiej Nr 1, tel. 82
PRZYJMUJE ogłoszenia do wszystkich bez wyjątku pism, wychodzących w Wilnie i w całej Rzplitej Polskiej.
Warunki najbardziej dogodne.

MEBLE

Łóżka angielskie, krzesła, szafy, stoły, garnitury salonowe, otomany, materace i t. d. poleca

D.-H. Waclaw Mołodecki

Wilno, ul. Wileńska 8.

Własne warsztaty: tapicerski i stolarski, pod osobistym fachowem kierownictwem.

WAPNO

palone w bryłach budowlane i mielone na maczkę nawozowe

polecają:

Zakłady Przemysłowe „Chęciny“, S-ka Akc. stacja „Chęciny“, z. Kieleckiej.
AGENTURA NA ZIEMIĘ WILEŃSKĄ
Stanisław Giebułtowski, Wilno, Słowackiego Nr. 10.

Letnisko

(Willa umebl.) 4 pokoje w maj. 6 km. od st. Ja szny. Ładna, zdrowa miejsc. Sosn. las, rzeka. Inform.: S-to Jankowska 16, m. 7 (2—4).

Zgubiono

legitymację wojskową wydaną przez P. K. D. Pułk 13 pułk piechoty na imię Romuśda Stodółkiewicza unieważnia się.

Krawcowa z Warszawy

w prywatnem mieszkaniu przyjmuje szycie sukien, okryć, kostjumów oraz wszelkie przeróbki. Ceny niskie. Ul. Gaona (d. II-a Szklana) Nr 12, m. 4 M. Lewandowska.

krawiec damski M. KORSAK

ul. Kalwaryjska 7—16
Specjalność: KOSTJUMY I PŁASZCZE.
Od 1 stycznia obsłunkni są przyjmowane ze zniżką do 50 proc.

Polska drukarnia nakładowa „LUX“
Wilno, ul. Żeligowskiego 1
Telefon 203.
Wykonuje wszelkie roboty drukarskie i litograficzne szybko i dokładnie
Czasopisma, Księgi rachunkowe, Książki, broszury, Tabele, bilety, plakaty
Druk kolorowe i ilustracyjne
Światłodruki.

11-a Polska Loteria Państwowa
Losy do I-ej klasy już nadeszły
Główna wygrana 350.000 zł.
Bilety do nabycia u kolektora
K. GORZUCHOWSKIEGO
Zamkowa 9.
Cena LOSU całego 32 zł. — 1/4 8 zł.